

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมและผลการดำเนินงานสำหรับ อุตสาหกรรมผลิตอาหารในประเทศไทย

Factors Influencing Corporate Governance of SMEs and
Performance for Food Processing Industry in Thailand

ดาวพระศุกร์ ทองกลิน¹ ปิยะฉัตร จารุธีรศานต์²
อภิชา บัญญัติรณานต์³ และ บุญชอบ พุ่มไพจิตร⁴

Dawprasug Thongglin Piyachart Jarutirasarn
Apicha Boonpattarakan and Boonchop Poompaichit

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของลักษณะเจ้าของกิจการ
จริยธรรมในองค์กร และการติดต่อสื่อสารแบบสองทางทั้งในฐานะตัวแปรต้นและ
ตัวแปรปรับ ที่ส่งผลต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
และเพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและ

¹ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่อยู่ 594
อัมรินทร์นิเวศน์ 2 แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กทม. โทรฯ : 085-9983011 email : dawprasug@hotmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษาคุณิพนธ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่อยู่ 2086 ถนน
รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240 โทรฯ : 089-7991974 email : Jarutirasarn@
hotmail.com

³ อาจารย์ที่ปรึกษาคุณิพนธ์ โทรฯ : 099-0536622 email : apicha1961@yahoo.com

⁴ อาจารย์ที่ปรึกษาคุณิพนธ์ ที่อยู่ 79/344 หมู่บ้านส้มमार แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กทม. โทรฯ : 083-
4492318 email : Boonchob_p@hotmail.com

ขนาดย่อม ที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าของกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตอาหารที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จากการเก็บข้อมูลจริงผู้วิจัยได้รับการตอบกลับมาเท่ากับ 192 ตัวอย่างซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 24.90

ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถทางสังคม จริยธรรมความห่วงใย จริยธรรมความยุติธรรม การติดต่อสื่อสารแบบสองทาง การติดต่อสื่อสารแบบสองทางในฐานะตัวแปรปรับมีอิทธิพลต่อความสามารถส่วนบุคคล จริยธรรมความห่วงใย ซึ่งมีอิทธิพลทางบวกต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ยังพบว่า มีตัวแปรที่ได้รับการสนับสนุนในทิศทางตรงกันข้ามอีก 1 ตัวแปร คือ การติดต่อสื่อสารแบบสองทางในฐานะตัวแปรปรับที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมความยุติธรรม ซึ่งมีอิทธิพลในเชิงลบต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผลการศึกษายังได้ชี้ให้เห็นว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีส่งผลให้มีผลการดำเนินงานทางการเงิน มีความสามารถในการแข่งขัน และมีการเจริญเติบโตของลูกค้านำใหม่เพิ่มขึ้นด้วย

คำสำคัญ : การกำกับดูแลกิจการ; ผลการดำเนินงาน; อุตสาหกรรมผลิตอาหาร

Abstract

The objectives of this research were to 1) analyze the characteristics of the entrepreneurs, organizational ethics, and two-way communication as the direct and moderator variables that affected the corporate governance of the small and medium enterprises and 2) evaluate the influence of the corporate governance of the small and medium enterprises on the management. This was a quantitative research. The population were small and medium enterprises listed in the Food Processing Industry Club registered as the legal entity with the Department of Industrial Works. For this research, the researcher had received 192 returned questionnaires (24.90%).

The results were that social ability, ethics of care, ethics of justice, two-way communication, and two-way communication as moderator variables which affected the ethics of care showed positive direct influence on the corporate governance of small and medium enterprises. Besides, it showed that there was one variable supported in the opposite direction, that variable was the two-way communication as the moderator variable which affected ethics of justice. The results also showed that good corporate governance could make financial performance, competitive and new customers increased.

Keywords : Corporate Governance; Performance; Food Processing Industry

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ “เอสเอ็มอี” (Small and Medium Enterprises: SMEs) ถือเป็นธุรกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของ ระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีจำนวนวิสาหกิจทั้งหมดอยู่ในสัดส่วนที่สูงมาก ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.72 ในปี 2558 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากจำนวนการจ้างงาน พบว่ามีกิจการจ้างงานเกิดขึ้นในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับสัดส่วนการจ้างงานทั้งหมดของวิสาหกิจในภาพรวม โดยมีสัดส่วนการจ้างงานคิดเป็นร้อยละ 80.45 ในปี 2558 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558) ซึ่ง SMEs นั้นได้รับการสนับสนุนและอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) นอกจากนี้รัฐบาลโดยเฉพาะในช่วงประมาณ 10 ปีที่ผ่านมาจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่างๆ ของ SMEs เป็นอย่างมาก จึงทำให้มีธุรกิจ SMEs ที่ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับกันดี แต่อย่างไรก็ตามในประเทศไทยก็ยังคงมี SMEs ที่ยังคงประสบปัญหาในการทำธุรกิจอยู่เป็นจำนวนมาก จนทำให้เกิดการเลิกกิจการในสัดส่วนที่สูงมาก ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่คือ ปัญหาด้านการตลาด ด้านความสามารถในการแข่งขัน ปัญหาด้านการขาดบุคลากรที่มีความสามารถ ปัญหาด้านเจ้าของกิจการขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการ จึงทำให้การบริหารจัดการ

ไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้องค์กรขาดความน่าเชื่อถือ และทำให้เกิดปัญหาด้านเงินทุน เนื่องจากธนาคารไม่ให้สินเชื่อเพราะไม่มีหลักประกัน ไม่มีผลงานที่น่าเชื่อถือมาก่อน (ณัฐพล ลีลาวัดมนานันท์, 2555)

จากสถานการณ์และปัญหาของ SMEs ดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุจำเป็นที่ SMEs จะต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กร ทำให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น ซึ่งแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เช่น การสร้าง การกำกับดูแลกิจการที่ดีให้กับองค์กร เพราะการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีบทบาทในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน สร้างความไว้วางใจในด้านความโปร่งใสและการปฏิบัติที่เป็นธรรม (เมธา สุวรรณสาร, 2552) และในปัจจุบันการกำกับดูแลกิจการส่วนใหญ่จะมีหลักการและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดขึ้นสำหรับบริษัทขนาดใหญ่ ในขณะที่การรับรู้การกำกับดูแลกิจการของ SMEs มีน้อย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยลักษณะของเจ้าของ ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ลักษณะทางบุคลิกภาพ จริยธรรมองค์กรและการติดต่อสื่อสารแบบสองทางทั้งในฐานะตัวแปรต้นและตัวแปรปรับว่าปัจจัยใดบ้างที่จะส่งผลให้ SMEs สามารถสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ ประกอบกับศึกษาต่อยอดว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้นจะช่วยทำให้องค์กรมีผลการดำเนินงานทั้งทางการเงิน ความสามารถในการแข่งขัน และการสร้างลูกค้าใหม่ ได้ดีขึ้นด้วยหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้นี้จะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ SMEs มีระบบและวิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสมจนสามารถสร้างเป็นความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของลักษณะของเจ้าของกิจการในด้านความฉลาดทางอารมณ์ และลักษณะทางบุคลิกภาพ จริยธรรมองค์กร และการติดต่อสื่อสารแบบสองทางทั้งในฐานะตัวแปรต้นและตัวแปรปรับที่มีต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีต่อผลการดำเนินงาน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้มีทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา/ตัวแปร การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผลการดำเนินงานสำหรับอุตสาหกรรมผลิตอาหารในประเทศไทย ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาตัวแปรต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยลักษณะของเจ้าของกิจการในด้านความฉลาดทางอารมณ์ ลักษณะทางบุคลิกภาพ ตัวแปรจริยธรรมในองค์กร และการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง

1.2 ตัวแปรปรับ คือ การติดต่อสื่อสารแบบสองทางที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางอารมณ์ ลักษณะทางบุคลิกภาพ จริยธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1.3 ตัวแปรคั่นกลาง คือ การกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจะส่งผลต่อตัวแปรตาม

1.4 ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงาน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมผลิตอาหารในประเทศไทยเท่านั้น

3. ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยนี้ดำเนินการศึกษาระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ.2558 – เดือนกันยายน พ.ศ. 2560

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

จากการให้ความหมายของการกำกับดูแลกิจการทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการกำกับดูแลกิจการ หมายถึง ระบบที่มีการบริหารจัดการบริษัทที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยต้องมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือในการดำเนินธุรกิจและทำให้ธุรกิจสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การกำกับดูแลกิจการจะเกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้เป็นเจ้าของและผู้จัดการ ซึ่งจะช่วย

ในการวางกฎ ระเบียบ เพื่อเป็นการตรวจสอบการทำงาน รวมถึงการกำหนดอำนาจ ในการบริหารที่เหมาะสม โดยไม่เอาเปรียบต่อผู้มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อเป็นการตรวจสอบ ผลการดำเนินงานทางการเงินที่จะเกิดขึ้นจากการบริหารงานด้วย (Joshua and Charles, 2007) ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมีมิติของการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วย ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับมิติการกำกับดูแลกิจการ

แนวคิดทฤษฎีของ	มิติการกำกับดูแลกิจการ		
	ความรับผิดชอบ	ความโปร่งใส	การมีส่วนร่วม/บทบาท ของผู้มีส่วนได้เสีย
สำนักงบประมาณ	/	/	
คณะกรรมการเพื่อพัฒนา ระบบการกำกับดูแลกิจการ	/	/	
สำนักนายกรัฐมนตรี	/	/	/
มนุษย์ วัฒนโกเมร	/	/	/
ตลาดหลักทรัพย์	/	/	/

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการ

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่ามีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการใน หลากหลายด้านไม่ว่าจะเป็นแนวทางการบริหารจัดการ นโยบายภาครัฐ การตลาดส่งออก ปัจจัยการผลิต และปัจจัยด้านอื่น ๆ แต่สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้ตัวแปร อิสระซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมได้แก่

1. ปัจจัยด้านลักษณะของเจ้าของซึ่งประกอบด้วย

1.1 ความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้อง มีความฉลาดในการบริหารจัดการกับอารมณ์ของตนเอง รู้ทันอารมณ์ และ

ความต้องการของผู้อื่น เพื่อสร้างความพึงพอใจและการตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลากรในองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายได้อย่างเหมาะสม และจะส่งผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามแนวคิดของ Goleman (1998) ซึ่งประกอบด้วย (1) ความสามารถส่วนบุคคล และสาเหตุที่สนใจศึกษาความสามารถส่วนบุคคลนั้น เนื่องจาก ความสามารถส่วนบุคคลเป็นความสามารถที่ผู้บริหารจะสามารถรู้ทันอารมณ์และความต้องการของตนเองและสามารถควบคุมอารมณ์ที่จะใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม (2) ความสามารถทางสังคม สาเหตุที่สนใจศึกษาองค์ประกอบนี้เนื่องจาก ความสามารถทางสังคมนั้นเป็นความสามารถที่ผู้บริหารจะสามารถรู้และเข้าใจอารมณ์และความต้องการของผู้อื่น ซึ่งจะส่งผลให้สามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและการสามารถติดต่อทำธุรกิจหรือทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น

1.2 ลักษณะทางบุคลิกภาพถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีเช่นกัน ซึ่งลักษณะทางบุคลิกภาพเกิดจากลักษณะภายในของบุคคลซึ่งจะส่งผลออกมาเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำ ตามแนวคิด The Big five Model ของ Costa and McCare (1992) ซึ่งประกอบด้วย (1) การเป็นคนเปิดเผย ซึ่งมีสาเหตุที่สนใจจะศึกษาลักษณะทางบุคลิกภาพด้านนี้เนื่องจากผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่เป็นคนใจกว้าง เปิดเผย ยอมรับความคิดเห็นของพนักงานซึ่งจะทำให้พนักงานมีความรู้สึกถึงการเอาใจใส่และเกิดการยอมรับในตัวผู้บริหาร (2) การเป็นคนมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี มีสาเหตุที่ทำให้สนใจที่จะศึกษา คือ หากผู้บริหารมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี จะทำให้สามารถแยกแยะถึงความถูกต้องและไม่ถูกต้องได้ และจะส่งผลให้มีการบริหารจัดการที่ยุติธรรมไม่เอาเปรียบผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง

2. ปัจจัยด้านจริยธรรมองค์การ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในการทำธุรกิจที่จะสามารถสร้างความเชื่อถือและไว้วางใจได้ ตามหลักการของ Gilligan (2008) ประกอบด้วยตัวแปรสองตัว คือ

2.1 จริยธรรมความห่วงใยโดยมีสาเหตุที่จะศึกษาจริยธรรมด้านนี้เนื่องจากความห่วงใยใส่ใจผู้อื่นทำให้ผู้บริหารทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่พนักงานหรือผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายกำลังมี ซึ่งจะสามารถทำให้มีโอกาสเข้าไปช่วยเหลือหรือหาแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสมและจะส่งผลให้พนักงานและผู้มีส่วนได้เสียรู้สึกดีและมีความเต็มใจที่จะร่วมงานกับองค์กร

2.2 จริยธรรมความยุติธรรม สาเหตุที่สนใจศึกษา คือการที่องค์กรหรือผู้บริหารมีความเป็นธรรมและความยุติธรรมในการทำธุรกิจ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น จะนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือให้กับลูกค้า พนักงาน คู่ค้าและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกิจได้

3. การติดต่อสื่อสารแบบสองทาง สาเหตุที่สนใจศึกษาเรื่องนี้เพราะการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง คือ สื่อสารเพื่อการทำความเข้าใจระหว่างกันผ่านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะต้องมีช่องทางการสื่อสารที่ดี ทัวถึง โดยการสื่อสารแบบสองทางเป็นวิธีการส่งข้อมูลโดยมีการย้อนกลับของข้อมูลซึ่งจะส่งผลให้ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าใจในความหมายที่สื่อไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาทุกอย่างได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเวลาและจะทำให้การกำกับดูแลกิจการเป็นไปด้วยความราบรื่นและเหมาะสม ตามแนวคิดทฤษฎีของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2552) สุพานี สฤกษ์วานิช (2552) สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2552) วิชาส ทองสุทธิ (2553) ภาวิณี เพชรสว่าง (2552) และ วิรัช สงวนวงค์วาน (2551)

เมื่อองค์กรมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้ว ย่อมจะส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งผลการดำเนินงานขององค์กร ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่องค์กรที่แสวงหาผลกำไรต่างมุ่งหวัง โดยผู้วิจัยแบ่งผลการดำเนินงานออกเป็น 3 องค์ประกอบคือ

1. ผลการดำเนินงานทางการเงิน ซึ่งหมายถึงกำไรที่ได้รับจากการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน (Shang & Marlow, 2004 : 230)

2. ความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันที่ดี และเมื่อมีความสามารถในการแข่งขันที่ดีสามารถสร้างการยอมรับและความพึงพอใจให้กับลูกค้า ลูกค้าเกิดการยอมรับและพึงพอใจในสินค้าและบริการแล้วนั้น จะทำให้องค์กรมี

3. การเจริญเติบโตของลูกค้านำใหม่ ซึ่งลูกค้าถือเป็นหัวใจสำคัญของการอยู่รอดของทุกองค์กรหรือธุรกิจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยถือว่าเจ้าของกิจการนั้น

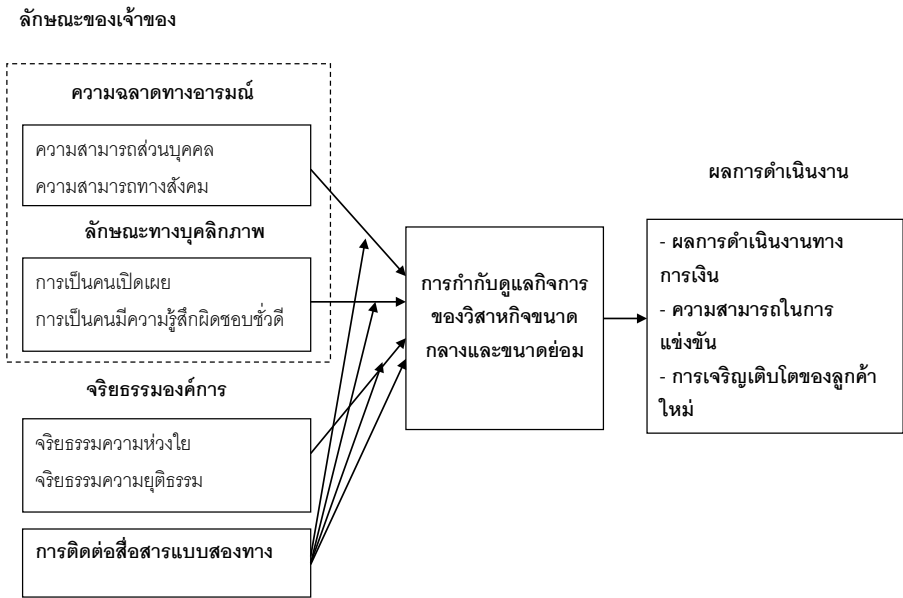
เป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการองค์การ ซึ่งงานวิจัยของ April (2005) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของ SMEs ในประเทศนามิเบีย พบว่าเจ้าของกิจการถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้เกิดความล้มเหลวขององค์การ งานวิจัยของ Smith and Watkins (2012) ซึ่งได้ทำการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ SMEs ในแถบแอฟริกาใต้ และพบว่าอุปสรรคและความล้มเหลวของ SMEs มีหลายด้านซึ่งหนึ่งในนั้นที่สำคัญคือ เจ้าของกิจการไม่ทราบปัญหาหรือความเสี่ยงที่แท้จริงที่ตนเองเผชิญอยู่ รวมถึงไม่มีเทคนิคในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริงจึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ดังนั้นความฉลาดทางอารมณ์ เป็นสิ่งสำคัญที่จะใช้ในการตัดสินใจในการบริหารกิจการซึ่ง ผู้บริหาร หรือผู้นำจำเป็นต้องมีเพื่อลดความผิดพลาดในการบริหารจัดการโดยงานวิจัยของ Luu (2013) พบว่าความฉลาดทางอารมณ์เป็นเหมือนพื้นฐานที่อยู่ภายใต้จิตใจของบุคคลซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงการกระทำและสร้างความเชื่อมั่นระหว่างกันในกลุ่มสมาชิกและส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบในสังคม มีจริยธรรมและซบเซ่ลื่อนให้เกิดการกำกับดูแลกิจการ ในขณะที่งานวิจัยของ Gladson and Augustine (2008) พบว่า ผู้นำที่มีความฉลาดทางอารมณ์จะสามารถจัดการกับความรู้สึกลึกซึ้งของสมาชิกในกลุ่มได้ดี

สำหรับงานวิจัยด้านลักษณะทางบุคลิกภาพของ Barrick and Mount (2001) พบว่าลักษณะทางบุคลิกภาพในด้านของการเป็นคนเปิดเผย และการเป็นคนที่มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ นอกจากนี้งานวิจัยของ Agrawal (2009) ยังพบว่าลักษณะทางบุคลิกภาพของผู้บริหารถือเป็นสิ่งสำคัญและเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ และรายงานของ OECD (2009b) กล่าวว่าปัญหาของการกำกับดูแลกิจการคือ การที่เจ้าของธุรกิจหรือผู้บริหารขาดความซื่อสัตย์จนทำให้กิจการล้มละลาย ซึ่งพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริตนั้นเป็นผลมาจากลักษณะทางบุคลิกภาพที่อยู่ในของผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ ดังนั้นหากจะแก้ไขหรือป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จึงต้องแก้ไขที่ลักษณะทางบุคลิกภาพ ความรู้สึกนึกคิดภายในให้กับผู้บริหารซึ่งจะส่งผลมายังพฤติกรรมที่แตกต่างกันในแต่ละสถานการณ์

สำหรับจริยธรรมเป็นปัจจัยหลักที่จะส่งผลให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ โดยงานวิจัยของ ศิลปพร ศรีจันเพชกร (2554) พบว่า การที่องค์การจะดำเนินธุรกิจให้

สามารถเติบโตและยั่งยืนได้นั้น องค์กรจะต้องยึดมั่นต่อจริยธรรมทางธุรกิจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ส่วนงานวิจัยของ Lori, Ann and Robert (2010) พบว่าหากผู้บริหารไม่มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจจะทำให้เกิดการใช้อำนาจที่มีอยู่ในมือไปในทางที่ผิดและก่อให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารงานระหว่างผู้ถือหุ้นและผู้บริหาร และงานวิจัยของ Rossouw (2005) พบว่าจริยธรรมมีความเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการในทางบวก

และจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงนำมาสู่กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตอาหารในประเทศไทย โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน

ประชากร

ประชากรหรือหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of analysis) คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตอาหารที่ขึ้นทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดในประเทศไทย จำนวน 4,670 แห่ง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2559)

จากสมการที่มีตัวแปรอิสระมากที่สุดในงานวิจัยนี้ คือมีจำนวน 13 ตัวแปร การวิเคราะห์ด้วยเทคนิควิธีถดถอยเชิงพหุจะต้องมีจำนวนตัวอย่าง 20 ตัวอย่างต่อ 1 ตัวแปร (Hair et al., 2010) ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ตัวอย่างต่อ 1 ตัวแปร เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงเท่ากับ 260 ตัวอย่าง (13×20)

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากรายชื่อของอุตสาหกรรมผลิตอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และขึ้นทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทย โดยสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับเจ้าของกิจการ(ผู้ประกอบการ) 1 คนต่อ 1 วิสาหกิจ ฯลฯ และเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 260 ตัวอย่าง ผู้วิจัยจะต้องส่งแบบสอบถามออกไปเท่ากับ 771 ตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น วิสาหกิจขนาดกลาง 274 แห่ง และวิสาหกิจขนาดย่อมเท่ากับ 497 แห่ง

วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่มีคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีรูปแบบของการวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้ คือการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทของการวิจัยที่นำมาใช้ คือ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิธีการให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-administered Questionnaires)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสอดคล้องกันของตัวชี้วัดหรือข้อความที่ใช้วัดตัวแปรตัวเดียวกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคอัลฟา (Cronbach's alpha) และจากผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ตัดตัวแปรด้านความฉลาดทางอารมณ์ออก 1 ข้อ ซึ่งมีค่า Item-Total Correlation 0.284 ซึ่งต่ำกว่า 0.3 ซึ่งทำให้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเพิ่มขึ้นจาก 0.710 เป็น 0.784 นอกจากนี้ยังได้ตัดตัวแปรด้านลักษณะทางบุคลิกภาพ 1 ข้อ ซึ่งมีค่า Item-Total Correlation 0.255 ซึ่งต่ำกว่า 0.3 ออกและทำให้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเพิ่มขึ้นจาก 0.614 เป็น 0.633

สำหรับการวัดความเที่ยงตรงแบบรวมศูนย์ (Convergent validity) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์ปัจจัยยืนยัน (confirmatory factor analysis) ซึ่งเป็นการวัดความเที่ยงตรงแบบรวมศูนย์ด้วยค่า composite reliability จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่า Lambda ของตัวบ่งชี้สูงกว่า 0.6 และค่า t-values ทั้งหมดมีค่ามากกว่า 1.96 ($p < 0.05$)

และเมื่อพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องของการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันพบว่ามีความผ่านเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ดัชนีความสอดคล้อง	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าที่ได้จากการศึกษา
Normed chi-square (X^2/df)	<3.00	1.96
Normed Fit Index (NFI)	>.90	0.921
Non-Normed Fit Index (NNFI)	>.90	0.963
Comparatove Fit Index (CFI)	>.90	0.966
Incremental Fit Index (IFI)	>.90	0.966
Relative Fit Index (RFI)	>.90	0.916
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	<0.05	0.0492

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการที่ Anderson (1987: 525-541) ได้เสนอแนะไว้ใน การทดสอบความเที่ยงตรงแบบแตกต่างกัน (Discriminant Validity) ซึ่งพบว่า ค่าสหสัมพันธ์ (correlation) บวกกับค่าผิดพลาดมาตรฐาน (Standard error) ของตัวแปร แต่ละคู่กันไม่รวม 1 อยู่ด้วยแสดงว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความแตกต่างกันและไม่ซ้ำซ้อนกัน หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ผ่านเกณฑ์แล้วไปทำการทดสอบสมมติฐานด้วย วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดและให้ความร่วมมือจำนวน 192 ตัวอย่าง โดยส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 59.90 ที่เหลือเป็นวิสาหกิจขนาดกลางคิดเป็นร้อยละ 40.10 โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งประธานกรรมการคิดเป็นร้อยละ 84.40 รองลงมาคือตำแหน่งกรรมการบริหารคิดเป็นร้อยละ 15.60 ซึ่งเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 51.60 ที่เหลือเป็นเพศหญิงร้อยละ 48.40 และมีการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 56.80 รองลงมาคือระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 31.80 และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 192 คน ซึ่งได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาที่ดำเนินธุรกิจโดยเฉลี่ยคือ 12.91 ปี และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.50 และอายุของผู้ตอบแบบสอบถามเฉลี่ยอยู่ที่ 41.74 ปี และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.14

ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. ความฉลาดทางอารมณ์ด้านความสามารถทางสังคม จริยธรรมความห่วงใย จริยธรรมความยุติธรรม การติดต่อสื่อสารแบบสองทาง การติดต่อสื่อสารแบบสองทางในฐานะตัวแปรปรับที่ส่งผลต่อความสามารถส่วนบุคคล จริยธรรมความห่วงใย และจริยธรรมความยุติธรรม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

- 1.1 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านความสามารถทางสังคมจะมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการกำกับดูแลกิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเทียบเคียงได้

กับงานวิจัยของ Luu (2013) ที่กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นพื้นฐานในจิตใจของคนที่ จะเชื่อมโยงการกระทำและสร้างความเชื่อมั่นระหว่างกันในกลุ่มซึ่งจะส่งผลในการขับเคลื่อนให้เกิดการกำกับดูแลกิจการ ส่วนงานวิจัยของ Gladson and Augustine (2008) กล่าวว่าผู้นำที่มีความฉลาดทางอารมณ์สามารถจัดการและรับมือกับอารมณ์ของสมาชิกในกลุ่มได้ส่งผลต่อความสามารถในการกำกับดูแลกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จริยธรรมความห่วงใยจะมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเทียบเคียงกับแนวคิดของ Botes (2000) ซึ่งกล่าวว่าจริยธรรมความห่วงใยนั้นเป็นวิธีการทางจริยธรรมที่จะช่วยสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วม สร้างความสัมพันธ์ ความสามัคคีและจะช่วยตอบสนองความต้องการของผู้อื่น เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งได้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Lori , Ann and Robert (2010) ซึ่งพบว่าองค์การควรมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจเพื่อป้องกันการใช้อำนาจในทางที่ผิดและก่อให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารงาน นอกจากนี้ งานวิจัยของ Luu (2014) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการและการสร้างตราสินค้าและพบว่าจริยธรรมส่งผลให้การกำกับดูแลกิจการมีประสิทธิภาพและจริยธรรมความห่วงใยส่งผลกระทบต่อ การกำกับดูแลกิจการ

1.3 จริยธรรมความยุติธรรมจะมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่คล้ายคลึงกันของ McCarthy and Puffer (2002) ที่พบว่าบริบทหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการเกิดจากความเชื่อถือในระบบการทำงานและความเชื่อถือในตัวผู้บริหารที่จะต้องมีการมีจริยธรรมความยุติธรรมในการบริหารงาน ซึ่งจะทำให้องค์การมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดที่คล้ายกันของ ศิลปพร ศรีจันเพชร (2554) ที่กล่าวว่า การที่องค์การจะดำเนินธุรกิจให้เติบโตได้อย่างยั่งยืนนั้น องค์การจะต้องยึดมั่นต่อจริยธรรมและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย การปลูกฝังจริยธรรมให้อยู่คู่กับธุรกิจจะช่วยลดปัญหาทางจริยธรรมและทำให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างยั่งยืน

1.4 การติดต่อสื่อสารแบบสองทางจะมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการกำกับดูแลกิจการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ใกล้เคียง

กันของ Young and Thyil (2009) ที่พบว่าการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิภาพจะสะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ขององค์การเกี่ยวกับผลกระทบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อความสำเร็จขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทที่สำคัญของพนักงานซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินงานที่ยั่งยืน เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักและเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการทำกำไร และงานวิจัยของ Baldo (2012) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม และการกำกับดูแลกิจการของธุรกิจ SME ในอิตาลีและพบว่าการติดต่อสื่อสารขององค์การส่งผลกระทบต่อการกำกับดูแลกิจการในแง่ของความโปร่งใสในกระบวนการตัดสินใจและการเปิดเผยเกี่ยวกับนโยบายของบริษัทที่ชัดเจน และเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ Bloisi et al. (2007) ยังพบว่าการติดต่อสื่อสารถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานขององค์การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอีกด้วย

1.5 การติดต่อสื่อสารแบบสองทางในระดับสูงจะส่งผลให้อิทธิพลของความสามารถส่วนบุคคลที่มีต่อการกำกับดูแลกิจการเพิ่มสูงขึ้นกว่ากรณีที่มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือหากองค์การมีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางนั้น ช่วยให้เจ้าของกิจการได้มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับพนักงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน และส่งผลให้ความสามารถส่วนบุคคลของเจ้าของที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการเพิ่มสูงขึ้น

1.6 การติดต่อสื่อสารแบบสองทางในระดับสูงจะส่งผลให้อิทธิพลของจริยธรรมความห่วงใยที่มีต่อการกำกับดูแลกิจการเพิ่มสูงขึ้นกว่ากรณีที่มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งคล้ายคลึงกันกับแนวคิดของ Alexander and Warren (2000) จริยธรรมความห่วงใย (Ethics of care) คือการมีความห่วงใย ใส่ใจผู้อื่น เช่น การเอาใจใส่ มีความเห็นอกเห็นใจ และการสร้างมิตรภาพที่ดี และแนวคิดของ Botes (2000) ซึ่งกล่าวว่า จริยธรรมความห่วงใย ถือว่าเป็นวิธีการทางจริยธรรมในแง่ของการสร้างการมีส่วนร่วม สร้างความสัมพันธ์ความสามัคคีและตอบสนองความต้องการของผู้อื่น ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการมีจริยธรรมในการตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ รวมถึงเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจทางจริยธรรม ดังนั้น

การติดต่อสื่อสารแบบสองทางจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการสร้าง
มิตรภาพและความสัมพันธ์ที่ีระหว่างกัน

1.7 การติดต่อสื่อสารแบบสองทางในระดับสูงจะส่งผลให้อิทธิพลของ
จริยธรรมความยุติธรรมที่มีต่อการกำกับดูแลกิจการลดลงกว่ากรณีที่มีการติดต่อสื่อสาร
แบบสองทางอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ หาก
องค์การมีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางในระดับต่ำจะส่งผลทำให้จริยธรรมความ
ยุติธรรมที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการเพิ่มสูงขึ้น แต่ถ้าหากองค์การมีการติดต่อ
สื่อสารแบบสองทางสูงจะส่งผลต่อจริยธรรมความยุติธรรมที่มีอิทธิพลต่อการกำกับ
ดูแลกิจการลดน้อยลงหรือค่อนข้างคงที่

2. การกำกับดูแลกิจการจะมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน ซึ่งสามารถสรุปและ
อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การกำกับดูแลกิจการจะมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อความสามารถในการ
แข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ใกล้เคียง
กันของ Cheng, Collins and Huang (2006) ซึ่งพบว่าบริษัทที่มีการกำกับดูแล
กิจการที่ดีมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่โปร่งใสจะส่งผลให้ต้นทุนของเงินลงทุนลด
ลง งานวิจัยของ Joshua and Nicholas (2007) พบว่าการกำกับดูแลกิจการนั้นช่วย
เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของ SMEs ได้
เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถช่วยให้องค์กรได้มีกลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการ
ดำเนินธุรกิจ เช่นเดียวกับ Zenovia , Hans, Ovidiu ,and Anca (2014) ซึ่งกล่าว
ว่าโดยทั่วไปแล้ว SMEs จำเป็นต้องมีกลยุทธ์การทำธุรกิจใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองต่อ
การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และเพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาธุรกิจให้ประสบ
ความสำเร็จในระยะยาว นอกจากนี้ OECD (2004 : 11) กล่าวว่า การกำกับดูแล
กิจการเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน
และสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจรวมทั้งสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสีย

2.2 การกำกับดูแลกิจการจะมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่สามารถเทียบ
เคียงกันได้ในเรื่องผลการดำเนินงานนี้ เช่นงานวิจัยของ Shleifer and Vishny (1997)
ซึ่งพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะช่วยให้ผู้ลงทุนมีโอกาสได้รับผลตอบแทนจากการ

ลงทุนได้มากกว่าองค์การที่ไม่มีการกำกับดูแลกิจการ ส่วนงานวิจัยของ Mayer (1997) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับ การกำกับดูแลกิจการ ความสามารถในการแข่งขัน และผลการดำเนินงาน พบว่าการกำกับดูแลกิจการสร้างการเติบโตให้กับองค์การทำให้องค์การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Joshua and Charles (2007) ได้ทำการศึกษาการกำกับดูแลกิจการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในประเทศกาน่า และพบว่า การกำกับดูแลกิจการนั้นสามารถช่วยให้การบริหารจัดการมีความเข้มแข็งมากขึ้น มีโอกาสสร้างการเติบโตและสร้างผลกำไรได้มากขึ้น และสอดคล้องกับ Bauer, Frijins, Otten and Tourani-Rad (2008) พบว่าบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากกว่าบริษัทที่ไม่มีการกำกับดูแลกิจการถึง 15 เปอร์เซ็นต์ต่อปี

2.3 การกำกับดูแลกิจการจะมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการเจริญเติบโตของลูกค้าน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในแนวอื่นที่คล้ายคลึงกันของ Young and Thyil (2009) ที่พบว่า การกำกับดูแลกิจการช่วยให้เกิดการรับรู้ในตราสินค้าซึ่งส่งผลไปยังความเชื่อถือที่เกิดขึ้นในสินค้าให้กับลูกค้า ทำให้ลูกค้ามีความสนใจและเลือกซื้อสินค้ารวมถึงมีมั่นใจในการบอกต่อหรือแนะนำสินค้าให้กับบริษัทอื่น นอกจากนี้งานวิจัยของ Fatima and Lars (2008) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่มีการบริหารงานโดยมีความยุติธรรมและมีความรับผิดชอบในองค์การของ SME-bank ในประเทศสวีเดน พบว่าองค์การที่มีความยุติธรรมและมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการนั้นจะส่งผลให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจในการซื้อสินค้าและบริการและทำให้มีการซื้อซ้ำ

และเมื่อพิจารณาจากค่า Standardized Beta พบว่าการกำกับดูแลกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานมากที่สุดลำดับแรกคือ ความสามารถในการแข่งขัน รองลงมาคือ การเจริญเติบโตของลูกค้าน้อย และลำดับสุดท้ายคือ ผลการดำเนินงานทางการเงิน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ จากผลการวิจัยพบผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นข้อเสนอแนะ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ทั้งในกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตอาหารและสามารถนำไปประยุกต์กับอุตสาหกรรมอื่น ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรมีการจัดระบบการติดต่อสื่อสารแบบสองทางระหว่างพนักงานในทุกระดับให้มากขึ้น เพื่อการสื่อสารข้อมูลหรือรายงานปัญหาและแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วและส่งเสริมให้พนักงานได้เข้ามามีส่วนในการแสดงความคิดเห็น
2. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรมีการกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงผลตอบแทน ที่เป็นธรรม และมีการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึงต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำให้พนักงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความเชื่อถือและยอมรับในตัวองค์กร ซึ่งจะส่งผลทำให้เกิดความจงรักภักดีและร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็องค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความฉลาดทางอารมณ์ ด้านความสามารถทางสังคม เพื่อจะได้เข้าใจความต้องการของผู้อื่นและตอบสนองได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มเติม โดยการปรับประยุกต์จากกรอบแนวคิดงานวิจัยนี้ กับกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตอาหาร เพื่อยืนยันผลการวิจัยและเพื่อจะได้ข้อค้นพบใหม่ ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อไป
2. การศึกษาในครั้งนี้พบว่าการติดต่อสื่อสารแบบสองทางในฐานะตัวแปรปรับที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมความยุติธรรมในทางลบหรือทางตรงกันข้ามที่ส่งผลต่อการกำกับดูแลกิจการซึ่งถือเป็นข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังนั้นสำหรับการศึกษารั้งต่อไปอาจมีการศึกษาในลักษณะเดิมแต่เปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายใหม่ เพื่อยืนยันผลการวิจัยและหาว่าปัจจัยใดที่ทำให้ผลการวิจัยออกมาเหมือนเดิมหรือแตกต่างกันออกไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. สถิติโรงงานอุตสาหกรรมปี 2558. (15 มีนาคม 2559). สืบค้นจาก <http://www.diw.go.th/hawk/content.php?mode=spss58>.
- ณัฐพล ตีลาวัฒนานันท์. (2555). ปัญหาของ SMEs ไทย. Business Opportunity Center. (3 กันยายน 2558). สืบค้นจาก http://boc.dip.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=353&Itemid=14
- ภาวิณี เพชรสว่าง. (2552). พฤติกรรมองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ซีวีแอล การพิมพ์.
- เมธา สุวรรณสาร. (2552). ก้าวสู่การกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กร, Information Technology Governance. (8 มิถุนายน 2559). สืบค้นจาก <http://www.itgthailand.com>.
- วิภาส ทองสุทธิ. (2553). พฤติกรรมองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : อินทภาษา.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2551). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2552). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- ศิลปิน ศรีจันเพชร. (2554). กลไกการกำกับดูแลกิจการ : การกำกับดูแลกิจการเพื่อสร้างมูลค่ากิจการ, พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สร้อยตระกูล (ตวยานนท์) อรรถมานะ. (2552). พฤติกรรมองค์กร ทฤษฎีและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไตรมาสที่ 1 ปี 2558. (เดือนมกราคม - มีนาคม 2558). (31 สิงหาคม 2558). สืบค้นจาก <http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/White%20Paper/2544/ch1.pdf>.
- สุพานี สฤณีวานิช. (2552). พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่ : แนวคิดและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- Agrawal, A., Knoeber, C.R. (1996). Firm Performance and Mechanisms to control agency problem between managers and shareholders. *Journal of financial and Quantitative analysis*, 31(3), 377-397.
- Alexander., W ,Warren., F. (2000). An Ethics of Care or an Ethics of Justice. *Journal of Business Ethics*, 27(1), 125-136.
- Anderson, James C. (1987). “An Approach for Confirmatory Measurement and Structural Equation Modeling of Organizational Properties,” *Management Science*, J. L. Kellogg Graduate School of Management, Northwestern University, Evanston, Illinois 60201.
- April W. I. (2005). *Critical factors that influence the success and failure of SMEs in Namibia in the Khomas Region*, Degree of Master of Commerce (Business Management), University of Stellenbosch. Retrived June, 2016, from <http://scholar.sun.ac.za/handle/10019.1/3316>
- Baldo, M. D., (2012). *Corporate social responsibility and corporate governance in Italian SMEs: The experience of some “spirited businesses.”* Department of Business Studies, University of Urbino, Journal of Management and Governance.
- Barrick, M.R., Mount, M. K., and Judge, T.A. (2001). Personality and performance at the beginning of the new millennium : What do we know and where do we go next?. *International Journal of Selection and Assessment*, 9(1/2) , 9-11.
- Bauer, R., Frijns, B., Otten, R. and Tourani-Rad, A. (2008). The impact of corporate governance on corporate performance: evidence from Japan. *Pacific-Basin Finance Journal*, 16, 236-251.
- Bloisi, W., Cook, C.W., and Hunsaker, P.L. (2007). *Management & organizational Behaviour*. 2nd edition. Maidenhead : McGraw-Hill.

- Botes A. (2000). *A comparison between the ethics of justice and the ethics of care.* (August, 2017). Retrived from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11114990>.
- Cheng, C.S.A., Collins, D. & Huang, H.H. (2006). Shareholder rights, financial disclosure and the cost of equity capital. *Review of Quantitative Finance and Accounting.* 27(2),175-186.
- Costa, P.T. Jr., & McCare, R.R. (1992). *NEO Personality Inventory-Revised (NEO-PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI) Professional manual.* Psychological Assessment Resources: Odessa, FL. (April, 2017). Retrived from https://en.wikipedia.org/wiki/Revised_NEO_Personality_Inventory
- Fatima, V., Lars, S. (2008). The impact of corporate fairness on the bank-SME relationship. *Journal of Financial Regulation and Compliance,* 16 (4),290-298.
- Gilligan, C. (2008). *Moral Orientation and Moral Development The Feminist Philosophy Reader.* Book By Alison Bailey and Chris J. Cuomo. Boston : McGraw-Hill.
- Gladson, N. and Augstine, I. A. (2010). Marketing in governance : emotional intelligence leadership for effective corporate governance. *Corporate Governance,*10 (2) ,18-20.
- Goleman, D. (1998). What Makes a Leader?. *Harvard Business Review.* (July, 2017) Retrived from <https://scopetraining.com.au/wp-content/uploads/2015/10/Daniel-Goleman-What-makes-a-leader-article-R0401H-PDF-ENG.pdf>
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2010). *Multivariate Data Analysis.* Seventh Edition. Prentice Hall, Upper Saddle River : New Jersey.

- Joshua A. and Charles K.D. Adjasi. (2007). Corporate governance and the small and medium enterprises sector : theory and implications Corporate Governance. *The international journal of business in society*, 7(2),111-122.
- Joshua A. and Nicholas Biekpe. (2007). Corporate governance, ownership structure and performance of SMEs in Ghana : Implication for financing opportunities. *The international journal of business in society*, 7(3), 288-300.
- Lori, V. R., Ann, K. B. and Robert, W. K. (2010). New Directions in Corporate Governance and Finance : Implications for Business Ethics Research. *Business Ethics Quarterly*, 20 (4), 673-694.
- Luu ,T. T. (2013). Emotional intelligence as the departure of the path to corporate governance. *Corporate Governance*. 13 (2), 148-168.
- Luu., T.T. (2014). Corporate governance and brand performance. *Management Research Review*, 37(1), 45-68.
- McCarthy, D. and Puffer, S. (2002). Corporate governance in Russia : towards a European, US, or Russian model?. *European Management Journal*, 20 (6), 630-640.
- OECD Report. (2009b). *Corporate Governance and the Financial Crisis : Key Findings and Main Messages*. (May, 2017) Retrived from <http://www.oecd.org/corporate/ca/corporategovernanceprinciples/43056196.pdf>.
- Rossouw, G.J. (2005). Business ethics and corporate governance : a global survey. *Business & Society*, 44 (1) , 32-39.
- Shang, K. C., & Marlow, P. B. (2005). Logistics capability and performance in Taiwan’s major manufacturing firms Transportation Research Part E. *Logistics and Transportation Review*. 41 (3), 217-234.

- Shleifer & Vishny. (1997). A Survey of Corporate Governance. *Journal of Finance*, 52(2), 737-783.
- Smith, Y. and Watkins, J.A. (2012). *A literature review of small and medium enterprises (SME) risk management practices in South Africa*, Department of Internal Auditing and Management Accounting, Cape Peninsula University of Technology, South Africa.
- Young, S. and Thyl, V. (2009). Governance, employees and CSR : integration is the key to unlocking value. *Asia Pacific Journal of Human Resources*, 47 (2), 67-185.
- Zenovia, C., Hans, J., Ovidiu-Niculae., and Anca, B. (2014). From strategic decisions to corporat-e governance in the SMEs sector in Germany. *Studia Universitatis Babes-Bolyai Oeconomica*, 59 (3), 57-67.